

KRAIST, ONYE AHỤ ZURUÒKÈ N'ÌHE NIILE

Ndi Kọlọsi 1:9-29; 2:8-19.

IHEÒMỤMỤ 410

Nke Ndi okenye

AMAOKWUIBUN'ISI: "Nime ya ozuzù nile nke ihe Chineke bu nēbigide nēwere aru madu" (Ndi Kọlọsi 2:9).

I. Ìhụn'anya Enwere N'ebe Ndi Kọlọsi Nọ

1. Ụmụna ndị nọ na Rom nwere obiụtọ n'ìhi ezi mmalite nke Nzukọ ahụ dị na Kọlọsi, Ndi Kọlọsi 1:3,4.
2. Ha naekpeekpere banyere ìnọgide n'itoeto nime mmụọ, Ndi Kọlọsi 1:9-11; Jọn 17:9, 15-23; Ndi Efesọs 1: 16,17.
3. Pọlnaechetara Ndi Kọlọsi na mgbaputa na nnaputa naesite ná Mkpuchi-mmehie ahụ nke Kraist kpuchiri,, Ndi Kọlọsi 1:13,14; Ndi Rom 3:24,25; Taitọs 2:14; Ndi Hibru 9:12; Nkpughe 5:9.

II. Ìbụ Onye Nsọ Mbụ N'ìhe niile nke Kraist

1. Kraist bụ onyinye nke Chineke, Ndi Kọlọsi 1:15; 2:9; Jọn 14:9; Ndi Hibru 1:3.
2. Kraist bụ Onyeokike na Onye naeme ka ihe dị, ihe anaahụanya, na nke anaadighi ahụanya, Ndi Kọlọsi 1:16, 17; Jọn 1:3,4; Ndi Hibru 1:2,3.
3. Kraist bụ Isi nke Nzukọ ahụ, na onye mbụ ahụ eburuuzọ mụ site ná ndị nwurụanwụ, Ndi Kọlọsi 1:18, 19; I Ndi Kọrint 15:20; Ndi Efesọs 1:22.

III. Kraist, Onye Naewetara Mmadụ Niile Mgbaputa

1. Udo na imekaadin'udo ka emere ná Mkpuchi-mmehie ahụ, Ndi Kọlọsi 1:20-22; Aisaia 57:21; Ndi Rom 5:10, 11.
2. Onọdụ nke idị nsọ na nke enweghị itaata nke imemmụọ dabeere n'ìnọgidesiike n'okwukwe, Ndi Kọlọsi 1:22-25; Jọn 8:31.
3. Oke iheomimi ahụ bụ Kraist nke nọ nime OnyeKraist, naegosi ya dika ihe zuruokè, Ndi Kọlọsi 1:26-29.

IV. Izuokè nime Kraist

1. OnyeKraist zuruokè nime Kraist; odudonsọ naeweta izuokè nke OnyeKraist, Ndi Kọlọsi 2:8-11; Jọn 17:17; I Ndi Kọrint 1:30; Ndi Efesọs 5:26; II Timọti 2:21; Ndi Hibru 10:10; 13:12.
2. Onwụ, olile,na mbilite-n'onwụ nke Kraist ka anaaluputa nimemmụọ nime OnyeKraist, Ndi Kọlọsi 2:12,13; Ndi Rom 6:3-5.
3. ụmụ Chineke naenwere onweha nime Kraist, Ndi Kọlọsi 2:14-19; Jọn 8:36; Ndi Efesọs 4:16.

NKỌWA DỊ ICHEICHE

Nzukọ Kraist Nke Dị Na Kọlọsi

Obodo Kọlọsi rur ihe dị ka otù narị maịl n'ìba nime site nbodo Efesọs. Ọ bụ ezie na Pọl ejegharịwo gburugburu obodo a nke ukwu, ọ dighi ebe ọ bụla nime ihe odide ya nke o kwuru nọọ kpomkwem na ya anọwo n'Obodo Kọlọsi. N'ìgụ Ndi Kọlọsi 2:1, ọ gaadi ka ọ bụ na o jebeghi ebe ahụ, n'ìhi na o dere ihe banyere mmetuta nke o nwere n'ebe ka ha ra bú ndi naahubeghi iru ya n'anarụ nọ. Naagbaghi agugọ site n'ijezi nke Pọl n'Efesọs Ozioma nri naagbasa rue obodo dī icheiche dī gburugburu, dika n' Akwukwozi a ọ naekwu ihe banyere nzukọ niile ahụ dī na Leodisia na Hierapolis nke bụ obodo ndi dī nso Kọlọsi.

Failimon bụ otù onye nime ndjndú ahụ kwesiri ntukwasioji na Kọlọsi, ulonzuko ahụ ma eleghi anya, di kwa n'ulo ya (Failimon 2,7). Mgbe Pọl nọ n'ulomkpọrọ, Onisimọs, onye Kọlọsi, ka eritara n'uru nye Kraist. Nwoke a bụ oru Failimon onye gbapuru site n'ulo ya ma Pọl zighachiri ya naewere akwukwozi ahụ nke naemetu n'obi, nke amaara dika Akwukwozi nke Failimon nye ya. (Gua Ndi Kọlọsi 4:9; Failimon 10-12).

Onyendú ozo nke nọ na nzuko nke di na Kọlọsi di ka o bụ Epafras, onye bụ onyeozio kwesiri ntukwesioji nke Kraist (Ndi Kọlọsi 1:7), na onye naekpesiri ndi Kọlọsi ekpere ike n'ikweintukwasioji (Ndi Kọlọsi 4:12,13). Eleghianya emere ka Epafras chegharia mgbe Pọl naeje ozi n'Efesos. Ma otu o di o bughị naani na Epafras huru ndi nke ya n'anya, kama o huru Pọl n'anya ma jee kwa ije di anya rue Rom inonyere ya, ijere ya ozi na isoro ya kekoo oko na mkporo ya. Mgbe nwoke a koroo ezi akuko banyere okwukwe, ihun'anya, na olileanya nke nzuko ahụ di na Kolo, obi Pọl nuriroonu n'nye ekele (Ndi Kọlọsi 1:3-5). Ebe o bụ na Pọl bụ Onyeozio nke ndi mbaozo, o gara n'iru ide akwukwozi a nye ndi nzuko ahụ nọ na Kọlọsi, o bụ ezie na o hutubeghi iru ha.

Mmalite Nke Juputara N'ezio Olileanya

Lee ka obi Pọl Onyeozio onyemkporo, gaamaliworio elu n'onu mgbe o nuru akuko oma ahụ nke sitere na nzuko di na Kọlọsi! Ma Pọl, site na mwaputa nke o nweworo nime otutu aru nke ibu OnyeKraist, matara na o zughiezu bu inwe mmalite di mma. O matara na agaenwe otutu onwunwa, ule, na ihezindu n'agha nke imemmuo ahụ nke gaadi n'odin'iru nye nzuko nta ahụ. Pọl choroo ma kpeekwa ekpere ka ha buru ndi emejuputara n'ieomumu banyere uche ya nime amamihe nile na nghota nke imemmuo; ka ha wee nwee ike "jegharia n'uzo kwesiri onye-nwe-ayi ime otu o gato Ya utu n'uzo nile, nami nkpuru n'ezio olu nile o bula. naba kwa uba nime nmazu nke Chineke; ebe aneme ka unu di ike nime ike nile, dika ike nke ebube-Ya si di, rue ntachi-obi na ogologo-ntachi-obi nile, ya na onu."

Ochicho nke obi Pọl n'ebe ha nọ ka ha nwee ike naaga n'iru ma naaba kwa uba nime amara nke imemmuo na irueru ha. O bụ ochicho ya ka ha nogide n'okwukwe, ndi atoworo ntqala, ndi naeguzosi kwa ike, ka ewee chee ha n'iru Kraist n'ikepazu "ndi di nsọ, ndi anapugh kwa ituta, ndi anapugh kwa ibo ebubo."

Ibami Nime Mmazu Nke Kraist

Ndi Kọlọsi nwere iheomuma banyere eziokwu ahụ dika o di nime Jisọs, ma o di idielu na omimi na ogologo na obosara nke iheomuma nke OnyeKraist nke anaapughi imatacha n'otu mgbe. Onyenso ahụ nke kachasi ndinsọ niile anaghi akwusi imuihe. O di NdiKraist niile mkpa idi naaga n'iru naatukwasio iheomuma n'elu iheomuma ha na ijisiike nweta ezi nghota di-omimi na nke zuruoko nime iheomimi niile nke Chineke na amara Ya.

Otu nime ihe ndi ahụ dikarisiri omimi nke Ozio ma bụ na Jisọs puru ibi n'awa a nime aru nke mmadu ka buru kwa otu nime Ibuisi Chineke, Atu-nime-otu ahụ di ukwu. Filip siri Jisọs, "Onye-nwe-ayi, gosi ayi Nna ahu, o gezu-kwa-ra ayi." Jisọs si ya, "Ogologo oge di otu a ka Mu na gi nọ, ma i matagham, Filip? Onye huworom anya ahuwo Nnam anya" (Jon 14:8,9). Pọl siri na Jisọs bụ onyinye nke Chineke ahụ nke anaapughi ihuanya. O nwere oyiyo niile, ike na udi Chineke.

Anaewere Jisọ dika Onyeokike nke ihe niile dika anaewere kwa Chineke. Jo siri, "Ekere ihe nile site n'aka-Ya; ekere kwa otu ihe o bula nke ekeworo ma O nọgh ya" Pọl Onyeozio ahụ, nime mkpalinke Mmuo Nso, naekwu na ihe niile nke di n'awa, ee, na nime Eluigwe, ihe apuru ihuanya na nke anaapughi ihuanya, ka ekere site n'iwu di nsọ. Anyi ahughi ihe o bula n'ebe a banyere ozizi na mmuta ogbaraohu ahụ nke mmadu mere nke anaakpo nnwoghaputa (Evolution). Ozizi (theory) ahụ nke naasi na awa nka bụ ihe jiri nwayo nnwoghaputa nkentà nkentà site n'otutu aru nke anaapughi iguta onu naadabere n'otutu usoro nke naadakoritaghị. Ozizi (theory a bụ ihe anaemeghari ma naagbnwe kwa mgbe niile n'ihio otutu ihe di icheiche nke ndi Okachamara (Science) naachoputa ugbu a, ma Okwu nke Chineke naanogide naenweghi mgbanwe site n'ogbo nke oge niile. Nchoputa di icheiche nke Saiens (science) akaemeghi ka o di mkpa igbanwe Okwu Chineke. N'ezie nchoputa ndia akwagidewori Baibul na eziokwu ahụ nke bụ na "madu sitere na Chineke kwu okwu, mgbe Mo Nso neme ka ha kwue" (II Pita 1:21).

Onyeokike ahụ dị ukwu, ka Pọl naasi, bụ Isi nke àrụ ahụ -- Nzuko Kraist ahụ. Arapughị onọdu a nye mmuozu, n'ezie o bughị kwa nye mmadu nke puru inwanwu -- ihe O kerèke -- kama o diri Onyeokike ahụ, o bughị naani n'ihia na O bu Onyeokike ahụ, kama n'ihia na O bu kwa Ya bu Onyemgbaputa ahụ. Ya, bụ Onyeokike, "nara udi nke oru, ewe me Ya n'oyiyi nke madu; ebe ahuru Ya ka O di ka madu n'oyiyi-Ya, O weda-kwa-ra Onwe-ya, we buru Onye nana nti rue onwu, bu onwu nke obe" (Ndi Filipai 2:7, 8). Ihe ndia niile, ka O wee gbaputa mkpuruobi niile nke furuefu ma gbaghara kwa mmadu nke daraada mmehie niile, naeme udo site n'ime ka Ya na ihe niile di n'udo! Nzoputa nka di ebube bu iheomimi di ukwu, Pọl gwakwara Ndi Kọlọsi na iheomimi a bu "Kraist nime unu, bu olile-anya nke ebube ahu."

Odudonso

Pọl degaara Ndi Kọlọsi akwukwo si: "Ejiri obibi-ugwu anejigh aka me bi unu ugwu, n'iyipuchasi aru nile nke bu anu-aru, n'obibi-ugwu nke Kraist." Obiekele ra ana ka Pọl gaenwewori na o matara na akuziwo odudonso nye Ndi Kọlọsi, na enwekwara obibiugwu nke mkpuruobi nke anaesite na ya ewepu mkporogwu na udi nke mmehie ahụ site n'omumu. Pọl adighi anwa iweghachi haazu n'okpuru Iwu mgbe o naagwa ha ihe banyere obibiugwu (nke bu ememe n'okpuru Iwu, nke naegosi odudonso), kama o naekwu ihe banyere obibiugwu ahụ nke anajighi aka mee, obibiugwu nke mkpuruobi nke Kraist naeme. Kraist abawo ma mezue kwa Iwu ahụ niile na udi na onyinyo niile ha.

Adoro ndi Kọlọsi akananti banyere iheegwu nke ndi okpukpe Judaizim, ndi choro iwebata ha n'okpuru agbu nke Iwu. Pọl dokwara ha akananti banyere ndi ahụ nke gaachọ "iwere ihu amam-ihe n'anya na aghughu efu" weghachi ha nime ihe di icheiche nke uwa. Ma ebe amubataworo ha nime ezinaulo nke Chineke, mee ka ha buru ndinketa nke Kraist, Inyeokike na Onyemgbaputa ahụ di ukwu, haghoro akuku di mkpa nke Aru Kraist ahụ, ndi ejikoro n'otu nime idin'otu nke okwukwe ahụ na nkeko nke udo. O dighi ike o bua nime uwa maobu okwalamu nke puru imebi udi ezi nkeko di otu a; ma Onyeozu ahụ bu okenye matara na ihe niile dabeere n'onye o bua ikpebi ma o gaanogide nime okwukwe ahụ. Ha, dika ndi nwere onweha iroro ime ezi ihe maobu ihejo, puru iwepu onweha site n'aka Onyenweanyi wee si otu ahụ tufue uru niile nke Ozioma Jisos Kraist. Ma o buru na ha anogide n'ezie, n'idebesi okwukwe na ntukwasio ha ike rue ogwugwu ihe niile, ha gaaba uba nime ibababa nke Chineke mgbe ha nabatara Chineke kara, n'ikpazu ha gaaghọ kwa ndi gaeso nwekọ ihenketa nke ndinsọ ahụ nime ihè, nweta kwa onu nke Eluigwe rue ebighebi.

AJỤJỤ DỊ ICHEICHE

1. Gini kpaliri Pọl idegara ndi Kọlọsi akwukwo mgbe o ka ahughị ha anya?
2. Pọl jiri Kraist tnyere Chineke; kowaa ntanye a.
3. Amaokwu mbu nke Baibul naekwu si, "Na mbu Chineke kere elu-igwe na uwa." Olee kwanu ihe agaeji kpọ Jisos Onye kere ihe niile?
4. Gini mere eji akpo Kraist Isi nke Nzuko ahụ?
5. Kọaa otu anyi si mara naakuziworo ndi Kọlọsi ihe banyere odudonso na baptizim mmiri.
6. Gini bu iheomim ahụ nke Pọl kwuru ihe banyere ya?
7. Gini bu ogwugwu ihe niile ahụ nke Pọl choro ka ndi Kọlọsi na onye o bua rue?